

Prečišćeni tekst Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku priznavanja profesionalnih kvalifikacija licenciranog arhitekta obuhvata sljedeće propise:

1. Pravilnik o bližim uslovima, načinu i postupku priznavanja profesionalnih kvalifikacija licenciranog arhitekta ("Službeni list Crne Gore", br. 102/25 od 11.09.2025),
2. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku priznavanja profesionalnih kvalifikacija licenciranog arhitekta ("Službeni list Crne Gore", br. 007/26 od 21.01.2026), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

PRAVILNIK

O BLIŽIM USLOVIMA, NAČINU I POSTUPKU PRIZNAVANJA PROFESIONALNIH KVALIFIKACIJA LICENCIRANOG ARHITEKTE*

("Službeni list Crne Gore", br. 102/25 od 11.09.2025, 007/26 od 21.01.2026)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi, način, postupak i minimalni uslovi osposobljenosti za automatsko priznavanje profesionalnih kvalifikacija za lica arhitektonske struke koja su profesionalnu kvalifikaciju stekla u državama članicama Evropske unije, državama potpisnicama Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru i Švajcarskoj Konfederaciji.

Član 2

Priznaju se profesionalne kvalifikacije stečene u državama članicama Evropske unije, državama potpisnicama Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru i Švajcarskoj Konfederaciji za obavljanje regulisane profesije licenciranog arhitekta pod uslovom da ima:

- 1) najmanje pet godina redovnih studija arhitekture na univerzitetu ili uporedivoj obrazovnoj ustanovi, koje se završava uspješno položenim ispitom na ustanovi univerzitetskog tipa; ili
- 2) najmanje četiri godine redovnih studija na univerzitetu ili sličnoj obrazovnoj ustanovi, koje se završava uspješno položenim ispitom na ustanovi univerzitetskog tipa, uz priloženu potvrdu o završetku dvogodišnjeg stručnog pripravničkog staža u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Studije iz stava 1 ovog člana treba da sadrže teorijske i praktične aspekte arhitektonskog osposobljavanja i da obezbjeđuju sticanje najmanje sljedećih znanja, vještina i kompetencija:

- 1) sposobnost arhitektonskog projektovanja koje ispunjava estetske i tehničke zahtjeve;
- 2) poznavanje istorije arhitekture i teorija i povezanih umjetnosti, tehnologija i društvenih nauka;
- 3) poznavanje likovnih umjetnosti kod uticaja na kvalitet arhitektonskog projektovanja;
- 4) poznavanje urbanizma, planiranja i vještina uključenih u proces planiranja;
- 5) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihovog okruženja i razumijevanje potrebe da se građevine i prostor međusobno prilagode ljudskim potrebama i mjerama;
- 6) razumijevanje profesije i uloge arhitekta u zajednici, naročito kod pripreme idejnih osnova koje uvažavaju društvene faktore;
- 7) razumijevanje metoda istraživanja i metoda za pripremu idejnog plana projekta;
- 8) razumijevanje strukturnih, arhitektonskih i građevinskih problema povezanih sa građevinskim planiranjem;
- 9) poznavanje fizičkih problema i tehnologija i funkcije zgrada kako bi njihova unutrašnjost pružala udobnost i zaštitu od klimatskih uticaja u okviru održivog razvoja;
- 10) vještine projektovanja, koje omogućavaju ispunjavanje zahtjeva korisnika u okviru granica određenih troškovnim faktorima i propisima;
- 11) poznavanje djelatnosti, organizacije, propisa i postupaka koji su uključeni u realizaciju projektnih osnova i za povezivanje planova u sistem prostornog planiranja.

Broj godina akademskih studija iz stava 1 ovog člana može biti izražen ekvivalentnim ECTS kreditima.

Stručni pripravnički staž iz stava 1 tačka 2 ovog člana ocjenjuje Komora arhitekata i planera Crne Gore.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, u postupku priznavanja profesionalne kvalifikacije licenciranog arhitekta priznaje se i osposobljavanje koje je dio programa socijalnih poboljšanja ili vanrednih univerzitetskih studija koje ispunjavaju uslove iz stava 2 ovog člana i koje se potvrđuje ispitom iz arhitekture koji položi stručnjak koji je sedam ili više godina radio u oblasti arhitekture, pod nadzorom arhitekta ili arhitektonskog biroa.

Ispit iz stava 5 ovog člana treba da bude na univerzitetskom stepenu i ekvivalentan završnom ispitu iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Član 3

U postupku priznavanja profesionalne kvalifikacije licenciranog arhitekta, kvalifikacije iz tačke 5.7.1 Aneksa V Direktive 2005/36/EC automatski se priznaju, ako su usaglašene sa minimalnim uslovima iz člana 2 ovog pravilnika i ako studije nijesu počele prije od referentne godine iz tačke 5.7.1 Aneksa V Direktive 2005/36/ES.

Dokazi o formalnim kvalifikacijama arhitekata priznati u skladu sa članom 2 ovog pravilnika dati su u Prilogu 1.

Član 4

Priznaju se dokazi o formalnim kvalifikacijama za arhitekte navedeni u Aneksu VI Direktive, koje izdaje druga država članica, a koji potvrđuje program osposobljavanja koji je započeo najkasnije do referentne akademske godine iz tog aneksa, čak i ako on ne ispunjava minimalne uslove iz člana 2 ovog pravilnika i u svrhu pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekata, priznaje jednaku valjanost takvih dokaza na svojoj teritoriji kao dokaza o formalnim kvalifikacijama za arhitekte koje izdaje Crna Gora.

Dokazi o formalnim kvalifikacijama arhitekata priznati u skladu sa stavom 1 ovog pravilnika dati su u Prilogu 2.

Priznaju se dokazi o profesionalnim kvalifikacijama za obavljanje regulisane profesije licenciranog arhitekta ako ima:

- 1) potvrde koje izdaju nadležni organi Savezne Republike Njemačke, a koje potvrđuju da su dokazi o formalnim kvalifikacijama koje su na dan ili nakon 8. maja 1945. godine izdali nadležni organi Demokratske Republike Njemačke, a koje su dokaz o formalnim kvalifikacijama jednako vrijedni dokazima navedenima u Aneksu VI;
- 2) dokaze o formalnim kvalifikacijama arhitekta iz Aneksa V, ako je osposobljavanje započelo prije 18. januara 2016. godine;
- 3) potvrde koje su izdale države koje su usvojile pravila koja uređuju pristup i obavljanje djelatnosti arhitekata, a kojima se potvrđuje da je to lice bilo ovlašćeno da najkasnije do tog datuma koristi profesionalni naziv arhitekta i da je prema tim pravilima stvarno obavljalo te djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tokom pet godina koje su prethodile izdavanju potvrde i to do:
 - 1. januara 1995. godine za Austriju, Finsku i Švedsku;
 - 1. maja 2004. godine za Republiku Češku, Estoniju, Kipar, Letoniju, Litvaniju, Mađarsku, Maltu, Poljsku, Sloveniju i Slovačku;
 - 1. jula 2013. godine za Hrvatsku;
 - 5. avgusta 1987. godine za ostale države članice;
- 4) potvrdu koju izdaje nadležni organ kod kojeg je registrovan arhitekta kojim potvrđuje da je osposobljavanje održano nakon 5. avgusta 1985. godine i započeto najkasnije do 17. januara 2014. godine, a pružali su ga "Fachhochschulen" u Saveznoj Republici Njemačkoj u trajanju od tri godine, ako je nakon tog osposobljavanja uslijedilo četvorogodišnje stručno iskustvo u Saveznoj Republici Njemačkoj, što se potvrđuje potvrdom koju izdaje nadležni organ kod kojeg je registrovan arhitekta, a ispunjavanje uslova utvđenih u članu 2 stav 2 ovog pravilnika i omogućavanje pristupa djelatnostima iz člana 102c Zakona o izgradnji objekata pod profesionalnim nazivom "arhitekta", u Crnoj Gori ima isto dejstvo kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaje Crna Gora;
- 5) dokaze o formalnim kvalifikacijama za arhitekte, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Čehoslovačka, ili za koje je osposobljavanje, za Republiku Češku i Slovačku, započelo prije 1. januara 1993. godine, kada organi bilo koje od dvije pomenute države članice potvrde da su ti dokazi o formalnim kvalifikacijama na njihovoj teritoriji jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same i, za arhitekte, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice u tački 6 Aneksa VI Direktive, u vezi sa pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem iz člana 102c Zakona o izgradnji objekata, uz koje se prilaže i potvrda da su ta lica obavljala djelatnost na njihovoj teritoriji najmanje tri uzastopne godine tokom pet godina do dana izdavanja te potvrde;
- 6) dokazi o formalnim kvalifikacijama za arhitekte, koje je stranim državljanima izdala bivša Jugoslavija ili za koje je osposobljavanje u Sloveniji započelo prije 25. juna 1991. godine, a za Hrvatsku, prije 8. oktobra 1991. godine, priznaju se, ako se uz njih predaju i:
 - potvrde kojima organi pomenutih država članica potvrđuju da su ti dokazi na njihovoj teritoriji jednako vrijedni kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same i, za arhitekte, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice u tački 6 Aneksa VI Direktive, u

vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za arhitekte u odnosu na djelatnosti iz člana 102c Zakona o izgradnji objekata;

- potvrdu koju su izdali ti isti organi, a u kojoj se navodi da su ta lica stvarno i zakonito obavljala datu djelatnost na njihovoj teritoriji najmanje tri zastopne godine tokom pet godina koje su prethodile danu njenog izdavanja;

7) dokaze o formalnim kvalifikacijama za arhitekte, koje je državljanima država članica izdao bivši Sovjetski Savez, kada organi bilo koje od država članice iz al. 1 do 3 ove tačke izdaju potvrdu da takav dokaz ima istu pravnu valjanost na njihovoj teritoriji kao i dokaz koji izdaju u odnosu na arhitekte odnosno dokaz o formalnim kvalifikacijama naveden za te države članice u Aneksu VI tačka 6, u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za arhitekte u odnosu na djelatnosti iz člana 102c Zakona o izgradnji objekata ili ako je osposobljavanje arhitekti započelo:

- za Estoniju, prije 20. avgusta 1991. godine;

- za Letoniju, prije 21. avgusta 1991. godine;

- za Litvaniju, prije 11. marta 1990. godine;

Uz potvrdu iz tačke 7 stava 3 ovog člana treba da bude priložena potvrda koju izdaju ograni država članica iz al. 1 do 3 tačke 7 stava 3 ovog člana u kojoj se navodi da su se te osobe efektivno i zakonito bavile predmetnim aktivnostima na njihovoj teritoriji najmanje tri uzastopne godine tokom pet godina prije datuma izdavanja potvrde.

Član 5

Prilozi 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

*U ovaj Pravilnik prenijeta je Direktiva 2005/36/ES Evropskog parlamenta i savjeta od 7. septembra 2005. godine o priznavanju profesionalnih kvalifikacija (SL L br. 255 od 30.9.2005.), kako je posljednji put izmijenjena Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2024/1395 od 5. marta 2024. godine o izmjeni Aneksa V Direktive 2005/36/ES Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu dokaza o profesionalnim kvalifikacijama i naziva programa obuke (objavljeno pod brojem dokumenta C(2024) 1357), ("Direktiva 2005/36/EC"), u mjeri u kojoj se odnosi na priznavanje profesionalne kvalifikacije "arhitekte".

*U ovaj Pravilnik prenijeta je Delegirana odluka Komisije (EU) 2025/2187 od 30. jula 2025. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu dokaza o profesionalnim kvalifikacijama i naziva programa osposobljavanja.